

Charakteristika předmětu NĚMECKÝ JAZYK

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět NĚMECKÝ JAZYK se na Gymnáziu Jiřího Ortena vyučuje v rámci oboru Další cizí jazyk. Vzdělávání v něm navazuje na úroveň jazykových znalostí a komunikačních dovedností odpovídajícím úrovni A 1 podle Společného evropského jazykového rámce, pokud žák získal tuto úroveň v předchozím vzdělávání na ZŠ. V případě, že žák výuku německého jazyka ve svém předchozím vzdělávání neabsolvoval, dosáhne úroveň A 1 v průběhu prvního ročníku. V obou případech vedeme žáky jednak k dosažení komunikativního cíle na úrovni B 1 podle Společného evropského jazykového rámce, jednak sledujeme další vzdělávací a výchovné cíle. Velký důraz klademe nejen na výsledky výuky, tzn. jazykové vědomosti a dovednosti, nýbrž i na samotný proces jejich osvojování, který považujeme za významný prostředek formování osobnosti, neboť rozvíjí intelekt žáků, jejich pracovní i mentální disciplínu, rozvíjí volní vlastnosti jako odhodlanost k překonávání překážek, vytrvalost a sebeovládání, jakož i další žádoucí vlastnosti, jakými je např. odpovědnost spojená se schopností sebekritiky a zhodnocení vlastní učené činnosti. Systematické předávání přiměřených poznatků z oblasti reálií německy mluvících zemí vhodně doplňuje výuku dějepisu a zeměpisu a prohlubuje kulturní, historické a geomorfologické znalosti žáků o střední Evropě.

Každá hodina sleduje *konkrétní výchovně vzdělávací cíl*, zpravidla obsahuje procvičování všech čtyř *řečových dovedností* a automatizaci *jazykových prostředků* pomocí *drilovacích* cvičení. Nová gramatická látka se vyvozuje převážně *induktivním postupem*.

Předmět vyučujeme od prvního do čtvrtého ročníku a v odpovídajících ročnících víceletého gymnázia po čtyřech vyučovacích hodinách týdně. Výuka probíhá v alternaci s francouzským jazykem v dělených třídách, v učebnách vybavených obvykle dataprojektorem. Při výuce je používán počítač, dataprojektor, CD přehrávač, video, interaktivní tabule a slovník. Výuka probíhá podle učebnice Direkt 1, 2, 3 (v přechodném dvouletém období ve V 5 podle pracovních listů), doplněné o autentické německé texty a nahrávky.

Učivo uvedené v osnovách chápeme jako minimální výstup absolventů jednotlivých ročníků. Učitel může v případech, kde se to bude jevit jako účelné, tempo výuky zrychlit nebo učivo rozšiřovat.

Průřezová témata se probírají v rámci monotematických dní i projektových týdnů viz Učební osnovy NEJ a tabulku Průřezová témata.

Profil absolventa

1. Absolvent čtyřletého kurzu komunikuje v německém jazyce minimálně na úrovni B 1 podle Společného evropského jazykového rámce.
2. Má zájem dále zdokonalovat svoje jazykové znalosti a řečové dovednosti.
3. Je vybaven všemi kompetencemi, jež umožňují efektivní samostudium a sebezdokonalování v jazykové oblasti. Při samostatné práci v oblasti jazykového vzdělávání přirozeně aktivně využívá svých znalostí mateřštiny a dalších cizích jazyků, zejména angličtiny.
4. Disponuje základními kulturními, historickými a geomorfologickými znalostmi o německy mluvících zemích.
5. Je schopen samostatně pracovat s německými internetovými stránkami a používat ICT pro tvorbu a úpravu německých textů.
6. Orientuje se v problematice česko – německých vztahů.

Sebehodnocení žáka

K reflexi a sebehodnocení vedeme žáky jednak průběžnou prací s jazykovým portfoliem obsaženým v učebnici Direkt, jednak zadáváním srovnávacích testů. Důležitým předpokladem pro vlastní hodnocení je vypracovaný systém srozumitelných kritérií pro hodnocení všech žákovských výstupů. Na jeho základě se pravidelně srovnává vlastní hodnocení a hodnocení učitelem, což vede k objektivizaci sebehodnocení.

Výchovné a vzdělávací strategie

- v oblasti motivace

Každá hodina má jasně stanovený konkrétní komunikativní, příp. jiný vzdělávací cíl umožňující žákovi identifikaci s úkolem a aktivní přijetí požadavku.

Obsah učiva je dávkován v malých krocích.

Gymnázium Jiřího Ortena, Kutná Hora

Zpětnovazební informace jsou podávány průběžně po každém kroku.

Zvládání jazykových prostředků automatizujeme, aby se snížilo žákovo úsilí při tvorbě vlastních textů.

- v oblasti rozvoje kompetencí k učení

Učební autonomii žáků zvyšujeme zprostředkováním příslušných učebních strategií, vytvářením příležitostí ke společnému učení a k tvorbě vlastních cvičení, vlastních učebních strategií a mnemotechnických pomůcek (Eselsbrücken), zvyšováním způsobilosti k autokorekci poskytováním algoritmů postupu kontroly a vytvářením prostoru a podmínek ke kontrole a opravě.

Zařazováním úkolů na vytěsňování nadbytečných pojmů, postihování jednoduchých analogií a transfer procvičujeme myšlenkové operace.

Vštěpujeme žákům metody řešení typových úkolů i metody přístupu k různým druhům testů.

- v oblasti rozvoje kompetencí k řešení problémů

Zařazujeme úkoly na specifický i nespecifický transfer, postihování analogií, vytěsňování nadbytečných pojmů a zprostředkováváme obvyklé strategie k řešení problémů.

- v oblasti rozvoje komunikativních kompetencí

Pragmatické a diskusní kompetence rozvíjíme pravidelnou tvorbou kohezních a koherentních textů ústních i písemných.

Lingvistické kompetence stupňujeme automatizováním jazykových dovedností.

Vedeme k využívání informačních technologií seznámením se servery <http://www.google.de>; <http://de.wikipedia.org/>; slovník např. - <http://slovník.seznam.cz/>; případně <http://www.dhm.de/lemo/html/1990/>; <http://www.passwort-deutsch.de/>

Gymnázium Jiřího Ortena, Kutná Hora

- v oblasti rozvoje sociálních a personálních kompetencí

Vhodnou motivací (viz **Výchovné a vzdělávací strategie GJO**) zlepšujeme žákův obraz o sobě, což přispívá jednak k rozvoji sebedůvěry, jednak k rozvoji tolerance.

Iniciativu, tvořivost a skupinové čtenosti rozvíjíme častým zařazováním skupinové práce do výuky.

- v oblasti rozvoje občanských kompetencí

Interkulturní i multikulturní citlivost žáků zvyšujeme zařazováním vhodných témat z oblasti reálií do výuky, jako např. kapitoly z historie německy mluvících zemí, migrace do německy mluvících zemí apod.

- v oblasti rozvoje kompetencí k podnikavosti

Důslednou kontrolou zadaných úkolů rozvíjíme v žácích potřebné volní vlastnosti a pracovní návyky.

- v oblasti vytváření a upevňování kognitivních struktur

Dbáme na zařazování cvičení, která vedou k automatizaci předávaného učiva.

Účinně a pravidelně opakujeme.

Vedeme žáky k pochopení podstaty lexikálních a gramatických jevů srovnáváním s mateřštinou i angličtinou jako jejich prvním cizím jazykem, jakož i důslednou analýzou všech jazykových jevů.

Nácvik gramatických a lexikálních jevů probíhá podle možností individuálně a diferencovaně v závislosti na nadání žáků a obtížnosti učiva.